

Ordforklaringer

Aortastenose: Aktiv biologisk prosess som er karakterisert ved inflammasjon, lipid-avleiring og kalsifisering av aortaklaffen og som fører til gradvis forsnævring av aortaklaffen og obstruksjon i venstre ventrikkels utløpstractus

Hurtigtest: Hurtigtest for Chlamydia og gonoré består av mikroskopisk undersøkelse av prøver fra skjede eller urinrør og en immunologisk analyse. Antistoffer med høy affinitet er fiksert på strips som det ikke krever spesielt utstyr å analysere – resultatet vises visuelt etter 30 minutter. Testene har høy spesifisitet (> 90%), men noe mer varierende sensitivitet.

Azitromycin: Et antibiotikum til behandling av Chlamydia og av gonoré forårsaket av sensitive bakterier. Brukes også ved andre indikasjoner.

Erytromycin: Et antibiotikum med liknende spekter som penicillin. Anvendes til behandling av bl.a. Chlamydia i svangerskapet. Kan brukes av dem som er allergiske mot penicillin.

Se oversikt over doktoravhandlinger i seksjonen Oss imellom på side 1829

Hvem bør opereres for aortastenose?

Nye ultralydmetoder gjør at man på et sikrere grunnlag og på et tidligere stadium kan avgjøre hvilke pasienter som bør opereres for aortastenose.

Sykdommen utvikles langsomt over mange år og oppdages ofte først når pasienten får symptomer. Da kan hjertemuskelen være irreversibelt svekket. Dana Cramariuc har i et internasjonalt forskningssamarbeid studert mer enn 1 800 pasienter med aortastenose av ulik grad.

– Tradisjonelt har venstre ventrikkels størrelse og funksjon ved aortastenose vært sett på som en direkte konsekvens av alvorlighetsgraden av klaffesykdommen. Men vi

Dana Cramariuc. Foto Universitetet i Bergen

fant blant annet at pasienter med aortastenose ofte har endringer i små og store arterier som medfører økt karmotstand og merbelastning av hjertet. Pasienter med alvorlig aortastenose og samtidig høyt blodtrykk får mer svekkelse av hjertemuskelen og mindre bedring

i hjertefunksjonen etter klaffeoperasjon, sier hun.

I avhandlingen *Left ventricular structure and systolic function in aortic valve stenosis – influence of global left ventricular load, gender and hypertension* foreslås nye måter å måle ventrikkelfunksjon og alvorlighetsgrad av aortastenosen på.

– Disse nye målemetodene kan gi et reelt bilde av venstre ventrikkels globale belastning. Våre studier viser at venstre ventrikkels funksjon, målt med disse nye variablene, er nedsatt til og med hos mange pasienter med asymptotisk, moderat aortastenose. Det vil hjelpe oss i identifiseringen av pasienter med mer avansert sykdom som skal opereres før symptomer oppstår, sier Cramariuc.

Hun disputerte for ph.d.-graden 8.5. 2009 ved Universitetet i Bergen.

Eline Feiring

eline.feiring@legeforening.no
Tidsskriftet

Hurtigtest for Chlamydia i Afrika

Enkle hurtigtester som ikke krever laboratorieutstyr kan gi bedre diagnostikk og behandling av seksuelt overførbare sykdommer i utviklingsland.

Seksuelt overførbare infeksjoner er et stort helseproblem i mange utviklingsland, de gir sykdom og død – spesielt hos kvinner. I land uten laboriemuligheter baseres diagnosen på pasientens symptomer og på den kliniske undersøkelsen.

– I Botswana er forekomsten av seksuelt overførbare sykdommer høy. Vi har spesielt lagt vekt på gravide, fordi disse infeksjonene kan gi komplikasjoner i svangerskapet og smitte fra mor til barn under fødselen. Å bedre disse forholdene er viktig for enkeltpersoners helse, for helsepolitikere og for organisasjoner som NORAD, WHO og FN, sier Maria Romøren.

I avhandlingen *Improving the management of sexually transmitted infections among pregnant women in sub-Saharan Africa* har hun sett spesielt på forekomst og diagnostikk av Chlamydia, gonoré, Trichomonas og bakte-

riell vaginose. Mange infeksjoner gir ikke symptomer, dermed er det mange kvinner som ikke får riktig behandling. Overbehandling er også et problem. Romøren viser i en kostnad-nytte-analyse hvordan diagnostikk og behandling av Chlamydia kan forbedres ved bruk av én enkelt hurtigtest.

– Med en hurtigtest for Chlamydia vil flere smittede få behandling, færre vil utvikle komplikasjoner og færre vil bli overbehandlet. Vi viser også at azitromycin er billigere og mer effektivt enn erytromycin, som er det medikamentet som anbefales av WHO i svangerskap, sier hun.

Romøren disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 8.6. 2009.

Anne Forus

anneforu@online.no
Tidsskriftet